EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

2007/0094(COD)

25.6.2008

ARVAMUS

Esitaja: põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Saaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega sätestatakse karistused ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele
(KOM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD))

Arvamuse koostaja: Giuseppe Castiglione

PA_Legam

LÜHISELGITUS

Arvamuse koostaja on direktiivi vastuvõtmise poolt ja toetab täielikult selle eesmärke. Meetmete ja karistuste, sealhulgas kriminaalkaristuste kehtestamine selleks, et heidutada tööandjaid andmast tööd ELis ebaseaduslikult elavatele isikutele mitte ainult ei aita võidelda ebaseadusliku sisserändega, vaid võimaldab edendada turukeskset ausat konkurentsi ning tugevdada kaudselt iga töötaja õigust korralikele ja inimväärsetele töötingimustele.

Suur osa ebaseaduslikult sisserännanud isikutest töötab põllumajandussektoris, rahuldades selle vajadusi enamasti hooajaliste töötajate järele, tehes töid, mida Euroopa kodanikud enamasti teha ei taha (näiteks tomatite korjamine Itaalias). Väljastpoolt ühendust pärit töötajad võetakse tavaliselt tööle lühikeseks, et mitte öelda väga lühikeseks perioodiks (üks põllumajandusettevõte võib palgata samu töötajaid mitmeteks lühiajalisteks perioodideks).

Arvamuse koostaja pakutavad muudatusettepanekud on peamiselt seotud sellega, et on palju töötajaid, kellel pole nõuetekohast luba ja kelle töösuhe on väga lühiajaline, samuti teeb arvamuse koostaja üldisi muudatusettepanekuid, mille eesmärk on kaitsta töötajaid liigse bürokraatia eest.

Eelkõige nõustub arvamuse koostaja sellega, et on igati põhjendatud nõuda tööandjailt töötajatele maksmata jäänud töötasu väljamaksmist ning sellelt sotsiaalkindlustusmaksete ja maksude tasumist. Siiski leiab arvamuse koostaja, et juhul, kui maksmata summade sissenõudmine toimuks automaatselt, koheldaks ebaseaduslikke sisserändajaid ja EList pärit töötajaid seaduse silmis erinevalt, ehkki sellisele vahetegemisele ei ole mingit põhjendust. On raske mõista, miks peaks töösuhet, mille puhul on üheks pooleks ebaseaduslikud sisserändajad, käsitlema teiste eeskirjade kui tööõiguse alusel, mille kohaselt kehtib üldine nõude esitamisel põhimõte, et töötaja on see, kes nõuab kohtu kaudu oma õiguste tagamist.

Samuti võib tuua kaasa ebavõrdse kohtlemise – seekord seoses ebaseaduslikult tööle võetud ELi töötajatega – eeldus, et töösuhe kestab keskmiselt vähemalt kuus kuud. Sel viisil loodaks olukord, kus tööandjale tekib kohustus tõendada, et asjaomane töötaja on võetud tööle lühemaks perioodiks kui kuus kuud. Vastupidine tõendamine oleks tööandjatele eriti raske (lihtsam on tõestada, et midagi on aset leidnud, kui seda, et seda aset leidnud ei ole) ja kujutaks endast täielikult ebaproportsionaalset lisakaristust, võttes arvesse tunnistajate kinnitusi, et töösuhte keskmine kestus põllumajandussektoris on ligikaudu 40 päeva. Lisaks julgustaks selline lähtekoht väljastpoolt ühendust pärit inimeste ebaseaduslikku sisserännet, kuna viimaseid meelitaks asjaolu, et nad saavad igal juhul vähemalt kuue kuu tasu, isegi kui nad töötavad ainult mõne päeva.

Lõpuks tuleks arvamuse koostaja meelest anda liikmesriikidele keeldude suhtes suurem tegutsemisvabadus, et võimaldada neil paremini arvestada iga sektori eripära ja selliste keeldude tagajärgi, sealhulgas sotsiaalseid tagajärgi.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(4) Meetmetega ei peaks hõlmama kolmandate riikide kodanikke, kes viibivad riigis seaduslikult. Nende mõjualast jäetakse välja kolmandate riikide kodanikud, kes on vaba liikumise õigust kasutava Euroopa Liidu kodaniku perekonnaliikmed, ja need kodanikud, kellel on vastavalt lepingutele, mis on sõlmitud ühelt poolt ühenduse ja selle liikmesriikide ja teisalt nende päritoluriigi vahel, liidu kodanikega võrdne vaba liikumise õigus. Välja jäetakse ka kolmandate riikide kodanikud, kelle olukorra puhul kohaldatakse ühenduse õigust, näiteks isikud, kes töötavad seaduslikult teises liikmesriigis ja kes on lähetatud teenuseosutaja poolt teise liikmesriiki teenuste osutamiseks.	(4) Meetmetega ei peaks hõlmama kolmandate riikide kodanikke, kes viibivad riigis seaduslikult. Nende mõjualast jäetakse välja kolmandate riikide kodanikud, kes on vaba liikumise õigust kasutava Euroopa Liidu kodaniku perekonnaliikmed, ja need kodanikud, kellel on vastavalt lepingutele, mis on sõlmitud ühelt poolt ühenduse ja selle liikmesriikide ja teisalt nende päritoluriigi vahel, liidu kodanikega võrdne vaba liikumise õigus. Välja jäetakse ka kolmandate riikide kodanikud, kelle olukorra puhul kohaldatakse ühenduse õigust, näiteks isikud, kes töötavad seaduslikult teises liikmesriigis ja kes on lähetatud teenuseosutaja poolt teise liikmesriiki teenuste osutamiseks***, või kellele on antud varjupaik või kellel on pagulase staatus***.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(8 a) Et tagada käesoleva direktiivi tõhusus, tuleks tagastada kogu kolmandate riikide kodanike ebaseaduslikust töötamisest tekkinud õigustamatu tulu. Maksmata töötasu ja

	muud väljamaksmisele kuuluvad tööga seotud rahalised hüvitised peaksid seetõttu võrduma nende hüvitistega, mida oleksid saanud seaduslikus töösuhtes olevad võrdväärset tööd tegevad töötajad.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(13) Arvestades alltöövõtu suurt levikut teatavates valdkondades, kus kõnealune probleem esineb, on vaja tagada, et alltöövõtjate ahela ettevõtjad vastutavad solidaarselt rahaliste karistuste tasumise eest, mis on määratud peaettevõtjale, kes võtab tööle ebaseaduslikult riigis viibivaid kolmandate riikide kodanikke.	(13) Arvestades alltöövõtu suurt levikut teatavates valdkondades, kus kõnealune probleem esineb, on vaja tagada, et alltöövõtjate ahela ettevõtjad vastutavad solidaarselt rahaliste karistuste tasumise eest, mis on määratud peaettevõtjale, kes võtab tööle ebaseaduslikult riigis viibivaid kolmandate riikide kodanikke***, juhul kui tehakse kindlaks, et nad ei tegutsenud heas usus ning olid teadlikud, et peaettevõtja töölevõtupraktika oli ebaseaduslik***.

Selgitus

Tuleb kaitsta süütuse presumptsiooni põhimõtet.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(18) Jõustamise hõlbustamiseks tuleks luua tõhusad kaebuste esitamise mehhanismid, mille kaudu asjaomastel kolmandate riikide kodanikel oleks võimalik esitada kaebus kas otse või selleks määratud kolmanda isiku (näiteks ametiühingud või muud assotsiatsioonid) kaudu. Kaebuste	(18) Jõustamise hõlbustamiseks tuleks luua tõhusad kaebuste esitamise mehhanismid, mille kaudu asjaomastel kolmandate riikide kodanikel oleks võimalik esitada kaebus kas otse või selleks määratud kolmanda isiku (näiteks ametiühingud või muud assotsiatsioonid) kaudu. Kaebuste

esitamisel antava abi puhul tuleks selleks määratud kolmandaid isikuid kaitsta võimalike karistuste eest, mida võidakse määrata vastavalt eeskirjadele, mille kohaselt on keelatud riigis ebaseaduslikule elamisele kaasaaitamine.	esitamisel antava abi puhul tuleks selleks määratud kolmandaid isikuid kaitsta võimalike karistuste eest, mida võidakse määrata vastavalt eeskirjadele, mille kohaselt on keelatud riigis ebaseaduslikule elamisele kaasaaitamine. ***Tuleks võimendada rohujuure tasandil tugevalt esindatud valdkondlike organisatsioonide vahendajarolli.***

Selgitus

See oleks kohaldatav põllumajandustootjate ühendustele, kes tänu oma pidevatele kontaktidele kõikide huvitatud pooltega võiksid mängida suurt rolli konfliktide lahendamisel.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Liikmesriigid kohustavad tööandjaid, kes tegelevad äritegevusega või kes on juriidilised isikud, teavitama liikmesriikide määratud pädevaid ametiasutusi nii kolmanda riigi kodaniku tööle võtmisest kui ka töösuhte lõpetamist hiljemalt ühe nädala jooksul.	2. Liikmesriigid kohustavad tööandjaid, kes tegelevad äritegevusega või kes on juriidilised isikud, teavitama liikmesriikide määratud pädevaid ametiasutusi nii kolmanda riigi kodaniku tööle võtmisest kui ka töösuhte lõpetamist hiljemalt ühe nädala jooksul. ***Kui liikmesriigi õigusaktides on juba sätestatud tööandja kohustus teatada pädevale riiklikule asutusele töösuhte alustamisest ja/või sellega seonduvatest asjaoludest, tuleb kolmanda riigi kodaniku töölevõtmisest teatada samale ametiasutusele.***

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2 a. Liikmesriigid võtavad igal juhul meetmeid, et tagada piisav koostöö ja teabevahetus erinevate asjassepuutuvate

ametiasutuste vahel.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selleks, et tagada, et artikli 3 rikkumise puhul kohaldatakse tööandja suhtes tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi.	1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selleks, et tagada, et artikli 3 rikkumise puhul***, mille eest artikli 5 kohaselt tehakse vastutavaks tööandjad,*** kohaldatakse tööandja suhtes tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
b) iga ebaseaduslikult töötava kolmanda riigi kodaniku tagasisaatmise kulude tasumist, kui kolmanda riigi kodanik saadetakse tagasi.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
a) ***kehtestavad*** liikmesriigid ***mehhanismid, millega tagatakse, et menetlus*** maksmata jäänud töötasu ***väljanõudmiseks algatatakse automaatselt, ilma et kolmanda riigi kodanikul oleks vaja esitada sellekohane taotlus***;	a) ***astuvad*** liikmesriigid ***vajalikke samme tagamaks, et ebaseaduslikult liikmesriigis viibival kolmanda riigi kodanikul oleks kooskõlas asjaomaste siseriiklike sätetega võimalik*** maksmata jäänud töötasu ***välja nõuda***;

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
b) näevad liikmesriigid ette, et eeldatav töösuhe kestab vähemalt kuus kuud, välja arvatud juhul, kui tööandja suudab tõendada teisiti.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Artikli 10 lõike 1 punktis c sätestatud kuritegude puhul võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid tagamaks, et tagasisaatmisotsuse elluviimine lükatakse edasi nii kauaks, kuni kolmanda riigi kodanikule on lõike 1 punkti a kohaselt välja makstud saadaolev töötasu.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et tööandja suhtes, kes tegeleb äritegevusega, võib ***vajaduse korral*** kohaldada ***järgmisi meetmeid***:	Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et tööandja suhtes, kes tegeleb äritegevusega, võib ***raskemate ja eriti raskete juhtumite korral*** kohaldada ***vähemalt ühte järgmistest meetmetest***:

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – punkt c

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
c) ebaseadusliku töötamise ***avastamisele eelneva 12 kuu jooksul*** tööandjale antud riiklike hüvitiste, toetuste või riigiabi, sealhulgas liikmesriikide hallatavate ELi rahaliste vahendite tagasinõudmine;	c) ebaseadusliku töötamise ***ajal*** tööandjale antud riiklike hüvitiste, toetuste või riigiabi, sealhulgas liikmesriikide hallatavate ELi rahaliste vahendite tagasinõudmine; ***juhul kui ebaseadusliku töötamise tegelikku kestust ei ole võimalik kindlaks määrata, eeldatakse vähemalt kolme kuu pikkust töösuhet;***

Selgitus

Valitud 12-kuuline ajavahemik on liiga pikk ja tekitaks põhjendamatuid raskusi, rikkudes seega proportsionaalsuse põhimõtet.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Liikmesriigid ei kohalda karistusi ebaseaduslikule riigis elamisele kaasaaitamise eest nende määratud kolmandate isikute suhtes, kes abistavad kolmandate riikide kodanikke kaebuste esitamisel.	2. Liikmesriigid ei kohalda karistusi ebaseaduslikule riigis elamisele kaasaaitamise eest nende määratud kolmandate isikute suhtes, kes abistavad kolmandate riikide kodanikke kaebuste esitamisel***, eriti teatud valdkondade esindusorganisatsioonide puhul***.

Selgitus

See oleks kohaldatav põllumajandustootjate ühendustele, kes tänu oma pidevatele kontaktidele kõikide huvitatud pooltega võiksid mängida suurt rolli konfliktide lahendamisel.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Kontrollitavate ettevõtjate valik põhineb riskianalüüsil, mille on koostanud liikmesriigi pädevad ametiasutused, võttes arvesse valdkonda, kus ettevõtja tegutseb ja varasemaid rikkumisi.	2. ***Juhul kui*** kontrollitavate ettevõtjate valik põhineb riskianalüüsil, mille on koostanud liikmesriigi pädevad ametiasutused, võttes arvesse valdkonda, kus ettevõtja tegutseb*,* ja varasemaid rikkumisi***, on liikmesriikidel lubatud lõikes 1 sätestatud nõudest kõrvale kalduda, niipea kui nad on komisjoni sellest teavitanud***.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 15 b
	Kaitstuse taseme tagamine
	Käesoleva direktiivi rakendamine ei anna mingil juhul alust vähendada kolmandate riikide kodanike kaitstuse taset, mille liikmesriigid on käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkondades juba sätestanud.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikli 16 esimene lõik

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt [kolm aastat pärast artiklis 17 nimetatud kuupäeva] ja seejärel iga kolme aasta tagant teavet käesoleva direktiivi rakendamise kohta, esitades aruande, mis sisaldab vastavalt artiklile 15 tehtud kontrollkäikude arvu ja tulemusi ning vastavalt artiklile 8 kohaldatud meetmete	Liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt [kolm aastat pärast artiklis 17 nimetatud kuupäeva] ja seejärel iga kolme aasta tagant teavet käesoleva direktiivi rakendamise kohta, esitades aruande, mis sisaldab vastavalt artiklile 15 tehtud kontrollkäikude arvu ja tulemusi ning vastavalt artiklile 8 ***või artiklile 13***

üksikasju.

kohaldatud meetmete üksikasju.

MENETLUS

Pealkiri	Karistused ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele
Viited	KOM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD)
Vastutav komisjon	LIBE
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AGRI 27.9.2007
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Giuseppe Castiglione 8.10.2007
Arutamine parlamendikomisjonis	25.6.2008
Vastuvõtmise kuupäev	25.6.2008
Lõpphääletuse tulemused	+: 34 –: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Vincenzo Aita, Bernadette Bourzai, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Albert Deß, Gintaras Didžiokas, Michl Ebner, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Esther Herranz García, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Stéphane Le Foll, James Nicholson, Neil Parish, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Alyn Smith, Petya Stavreva, Witold Tomczak, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Katerina Batzeli, Ilda Figueiredo, Wiesław Stefan Kuc, Astrid Lulling, Maria Petre, Brian Simpson
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Paulo Casaca